

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/250
KARAR NO : 1983/145

K A R A R

OZET : Sıkıyönetim ilânına nedeni olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarına içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanık : Ali Rıza Sarı

Ö L A Y : Sanığın 1970 yılında devletin hukuki ve siyasi temel nizamlarını dâni esas ve inaçlara uydurmak yoluna saptığı ve bu şekilde propoganda yaptığı, keza Atatürkü sevdirmemek, derslerde ve törenlerde gerekeni yapmamak, açıkca hatırasına ve anısına hakaret etmek suretiyle 5816 sayılı yasa'ya ve TCK.nun 163/4.maddesine aykırı davrandığı gerekçesiyle Yenişehir İlçe İdare Kurulunca yargılanmasına gerek olduğu karar verilerek hakkında kamu davası açılmıştır.

Bursa 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 12-11-1971 günü, 1971/247-199 sayı ile; atılı suçun, devletin kişiliğine karşı işlenmiş olduğu ve 1402 sayılı sıkıyönetim yasa'sa kapsamına girdiği,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: 9-2-1972 günü, 1972/36-7 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren eylemlerle bağlantılı bulunmadığı ve sıkıyönetim bölgesi dışında işlendiği,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosya kendisine gelen Yargıt Ceza Genel Kurulu; sıkıyönetim komutanının yasa'nın kendisine tanıdığı yetkiye dayanarak dava açılmasını istediğine ve yetkisini bu yolda kullandığına göre, sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararının bu gerekçe ile kaldırılmasına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun sözü edilen kararına askeri mahkemelerce uyulmak zorunluluğu bulunmadığı bu uyuşmazlığın çözümlenmeye Anayasa'nın 142.maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesi'nin yetkili bulunduğu, ancak henüz kurulmamış bulunması nedeniyle kurulmasına değil ^{dosyanın} bekletilmesi ne karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y.İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 11-4-1983 gün toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okurduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerin: görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, 1970 yılında Bursa'da işlenmiştir.

Daha önce ilân edilen sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanıp, kesinleşmeyen davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerini ve yürürlükteki sıkıyönetim yasa'sın görevle ilgili maddelerinin gözönünde tutulması suretiyle dava konusu eylemlerin değerlendirilmesi gerekir.

...../.....

Bu görüşten hareketle incelenen dosya içeriğinden, atılı suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğü belirlenmektedir.

Ancak suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a.maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla ortak ve genel amaç içerisinde, organik ve örgütsel bağlantılı olduğu hususunda dosyada hiç bir somut kanıt rastlanmaması açısından davanın, Adli Yargı yerinde görülmesi ve Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 12-11-1971 günlü, 1971/247-199 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11-4-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Uye
İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Uye
Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Uye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Uye
Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Uye
Ergun Arson

Ergun Arson

Uye
Nail Yücel

Nail Yücel

Yayınlanmıştır.
Bu kararın Resmi Gazete'de
yayını uygulanması için
Başkan

Servet Tüzün

Ula

S.Y.